

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

De nominum ambitione, & religione. Capvt XXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

tas emerit mundus, aut litera ipse ante mundum existerent. Si primum non coaluit ex literulis: si secundum, quomodo astrorum influxus ista litera significabant, cum necdum essent sydera. Omnino vanitatis plenissima sunt hæc commenta, sed & in eam deuenit dementia audax illi Prometheus genus, vt se ex varijs literarum mixturis numerum Stellarum, & rerum omnium creaturarum, scire posse consideret: quod tamen Deus sibi reseruaui, qui enumerat multitudinem Stellarum.

stares denique cæteras nosti? Quam multa alia præter hanc nominis exilitatem, ad perfectam cognitionem desiderantur: sed faciamus nomina perfectas esse rerum imagines: Quid tam? An si à præstantissimo pictore ad omnes artis numeros expressa fuerit hominis effigies, idcirco humanam naturam habere dicitur. Somnii omnino ista sunt similia, quæ suapte natura dissoluntur, tantum abest, vt longiorem confutationem mereantur.

Confutatur Rucelinus, & ceteri nominales.

CAPVT XXXIV.

Eosdem ferè Rabbiorum errores, multis iam sæculis intermortuos, & ab omnibus irrisos reuocauit Rucelinus; natione Brito, præceptor magistri Petri Abelardi nouatoris; primus enim sectam nominalium instituit contra Reales, & nominum cognitione, rerum quoque cognitionem contineri, magno conatu defendit sub annum Domini 1140. Ex quo gratia, & eruenta inter studiosos Parisienses prælia sunt exeatata. Meminit Auentianus lib. 6. qui & vetusepigramma recitat in eandem sectam compositum.

Quas Ruceline doces, non vult Dialectica voces,

Iamque dolens de se non vult in vocibus esse.

Res amat, in rebus cunctis vult esse deibus.

Voco retrahetur, res si quod voce docetur.

Plorat Aristoteles nugas dicendo seniles,

Res sibi subtractas per voces intusulatas.

Porphyrus, que gemis, quia res sibi lector admi-

mi.

Qui res abrodit, Ruceline Boetius odit.

Non argumentis, nullaque sophismate sentis,

Res existentes in vocibus esse manentes.

Hæc rudis sæculi monumenta, quæ satis indicant hanc Rucelini opinionem merito displicuisse. Etenim, quæ potest ex nominibus haberi cognitio? Mitto quod pleraque sint exilia, & ab imperitis hominibus imposita. Et tamen ipsa, quæ plus habere videntur splendoris, aliquam rei proprietatem, non internas causas amplectuntur. An si bouem à rō rō cō, à clamore, & mugitu dictum tenes, eius interiorē formam, materiam, pote-

De nominum ambitione, & religione.

CAPVT XXXV.

Histamen opinor vanissimorum authorum, fulta principijs latius manauit inanis quædam nominum regio, & singularis speciosorum titulorum auaritia. Hinc Alexandri, Ptolemæi Pharaones, Cæsares, Constantini, Othomanni, ipsi denique Abyssini sum regem Bellugiam, vt ferunt, hoc est incomparabilis præstantia gemmam appellarunt, quod nomen etiam posteri multi constanter retinuerunt.

Parum est, si apud reges hæc tantum fuisset ambitio, & non in omnes longè, lateque peruagata.

Tam sæpè occurrunt in Romana historia Claudij, Cluentij, Marcelli, Scipiones, Sergi, Manlij, Potitij, Pinarij, Mamercij, Cæcilij, Calpurnij, quibus se appellationibus non modo nobilitati, sed & fortunari credebant. Omitto tot cognomina, viris ingenij, armorum, aut denique virtutis gloria illustribus dari solita; Pericles à fulmine eloquentiæ dictus est Olympius, Apis Attica Xenophon, Antiphon λογομαχικος, siue Oratorum coquus, Marcus etiam Varro satis inepto nomine à Palæmone Grammatico Literarum porcus, quod nihil illo lautius, aut fecundius, nihil ad varias palati voluptates parabilius; Cyro solis nomen fuit, Neroni Nerionis, siue Maris, & nigono Euegetæ, siue bonifactoris, Edmundus Angliæ Rex Ferreum latus, Lucullus Xerxes togatus, Traianus optimus, Antoninus pius appellatus est.

Hoc Francorum Regibus commune, qui multis agnominibus vulgò appellati leguntur. Infinitum esset singula, non modo regiæ dignitatis, sed ipsorum etiam plebeiorum

nomina ab ijs exquisitè affectata recensere. Vna inter tot gentes extra Gramantas inuenta est, apud quam imponendorum nominum nulla esset consuetudo. Longè sapientius Christiani, qui ab ipsis Ecclesiæ incunabilis cœperunt, SS. Martyrum appellationes filijs imponere, quod testatur Theodoretus.

Theodo. ser. 8.

Τὰς δὲ τῶν μαρτύρων προσγορίας μᾶλλον ἴσασιν ἄπαντες ἢ τὰ τῶν φιλότατων ὀνόματα, καὶ τίς πασι δὲ τὰς τῶν προσγορίας ἐπιτίθεναι ἀπέδρασαν, ἀσφάλειαν αὐτοῖς, καὶ φυλακὴν εἰτεῦθεν μηχανώμενοι.

Martyrum uenditæ res alicuius magis norunt omnes, quàm uel amicissimorum nomina. Ad hæc suis libris imponere student, quo eis inde securis atem, et praesidium comparent.

φυλακὴν dixit. Nam & phylacteria dicta sūt. Cuius nominis ratio, ut plenius intelligatur, sciendum est, antiquos contra uenena, & maleficorum, hominum artes, gestasse quædam Antidota, quæ ipsi amuleta, & phylacteria consueuerant appellare, fiebant autem plerūque ex lauro, unde laurum baculum gestari notat Zenobius, contra insidias maleficorum.

Zenob. c. 11. s. mag. 11.

Δάφνῳ φορεῖ βακτηρίαν ἐπολέγει εἰς ὅθως οἱ ὑπὸ τινῶν ἐπιβαλεσόμενοι, παρόνθ, ἀλεῖ ἰσάριμαχον ἢ δάφνη. Aliàs fiebant ex lapillis, ex quo Dioscorides refert mulieres Selenite lapide instar phylacterij, vsas.

Καὶ ἀντὶ φυλακτήριον περιάμματα αὐτῶν αἱ γυναῖκες χρῶνται. Idem eodem libro Iaspides φυλακτήρια περιάπτει nominat. Alias phylacteria fiebāt ex characteribus, & nominibus sacris, qualia erant Iudæorum, qui legem Dei in membranulis descripsit, instar coronæ deferebant, ut liquet ex sacris, cuius motis vestigia nunc etiam retinent Abyssini, ut notat Iaricus to. 1. historia. Hæc qui ob reuerentiam sacrarum literarum deferebant, bene quidem faciebant, sed qui certos astrorum fluxus innexos sacris literis credebant, toto cælo errabant: nec immeritò tales errores, & superstitiones Antiochena Synodus damnauit. Eodem modo se nomine, & imagine Alexandri magni, pulchros, beatosq; putabant Ethnici, nonnulliq; Christiani his plerumq; superstitionibus erant implicati, quos increpat D. Chrysof. in homilijs ad populum.

Antiochenum.

Curiosa nominum obseruatio, & antiquus ritus illustratus.

CAPVT XXXVI.

NEque verò his contenta limitibus fuit, sed latius manauit in pueros nominum indendorum superstitio. auctor est D. Chryf. nonnullos adhuc sua ætate Christianos, ad hos Ethnicorum ritus defluxisse, ut infanti nomina imposituri cereos complures accenderent, suo cuique nomine assignato; puta hic Zosimus appellabatur, alter Stephanus, tertius Procopius: Atque eius demum, qui cæteris extinctis superuixerat, nomen quasi longioris æui, & future felicitatis omen arripientes, imponebant infanti. *Hνικα δὲ καλεῖσθαι τὸ παιδίον δέη, ἀφέντες ἀπὸ τῶν αὐτὸ καλεῖν, ὡς οἱ παλαινοὶ πρῶτον ἐποιούον λύχνες ἀφαντες, καὶ ὀνόματα αὐτοῖς ἐπιτίθεντες, τὰ διαρκέσαντα μέχρι πολλῆς τοῦ παιδὸς ποιῶσιν ὀμῶνον μόνον. εἰ θεὸς τὴν πολλὴν αὐτοῦ σοχαζόμενοι βιάσασθαι χρόνον.*

Hoc ab Andronico seniore Imperatore factitatum, ex G. Pachymerij historia discimus. Cum enim illi complures puellæ morentur, mulierculæ cuiusdam suasa sub partu vxoris, duodecim cereas imagines virili statuta totidem Apostolorum nominibus insignitas accendit ordine: cumque partus in tempus, quo S. Simonis statua ardebat, incidisset, puella Simonis est uocata, specie quidem pulcherrima, sed que anno ætatis octauo Craxi Seruix Despotæ nubere coacta, corrupto uero sterili extitit.

Hoc idem penè secundum superstitionem Pachymerij à D. Chrysof. exagitatam describit Marinus.

Maria (inquit) Petri Aragonum Regis VII. vxor prius sterilis, tandem dolo erga maritum vsa concepit, & in ipso partu multis pro salute parturientis ornatibus, filium peperit cum summa Regis, & omnium nobilium lætitia. Infantem natum Regina statim ad Ecclesiam misit, ad imaginem Mariæ Virginis. Cui puero multis Ecclesiam ingredientibus, sacerdotes, qui matutinas horas recitabant, de aduentu infantis ignari psalmum canere cœperunt: *Te Deum laudamus*: Hinc ad aliam Ecclesiam profecti omen arripiunt; *Benedicimus*.

Do.